

جشنواره کتاب رشد و راه‌های رفته

مرغ همت را به معنی بال ده

همت عالی و رأی درست کارشناسان دوراندیش و آینده‌نگر را باید تحسین کرد؛ بلندنظرانی که افراشتن بنای رفیع همراهی و هم‌نوایی صاحب‌نظران و فرهیختگان را با نظام آموزشی کشور و جهت همت خویش قرار دادند؛ معلمان نوآوری که در پی هم‌سخنی همه ظرفیت‌های علمی و فرهنگی برای اعتلای تعلیم و تربیت کشور بودند و هستند.

پانزدهمین شماره ویژه‌نامه جشنواره را با یاد نیک‌پایه‌گذاران این تلاش مقدس آغاز می‌کنیم تا با مرور اندیشه‌های آغازین، همت و تلاش خود را برای وصول به آن آرمان‌ها مجدداً سامان دهیم و مضاعف سازیم.

برگزاری نخستین جشنواره «سامان‌دهی کتاب‌های آموزشی رشد» با اعلام رسمی رئیس «سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی» مرحوم زنده‌یاد مهندس جعفر علاقه‌مندان و انتشار فراخوان آن در روزنامه‌های کثیرالانتشار و در چندین نوبت، در خرداد ۱۳۷۹ کلید خورد. در آن سال، ۱۹۰۰ عنوان کتاب که در فاصله یک دهه چاپ شده بودند، به دبیرخانه جشنواره رسید (ویژه‌نامه شماره ۱، ۱۳۸۰).

آن نهال، امروز درختی تنومند است که نظام تعلیم و تربیت کشور از ثمرات شیرین آن بهره می‌گیرد. مهندس علاقه‌مندان هدف جشنواره را فراهم کردن فرصتی برای قضاوت کارشناسی از منظر آرمان‌ها و ایده‌های نظام آموزشی، ایجاد خلاقیت در جامعه ناشران در کنار رقابت، تفاهم و همکاری‌ها شمرده بود. او معتقد بود این تلاش، کارکردهای متفرق را به هم‌گرایی بدل می‌سازد و موضوعات محدود را تنوع می‌بخشد و در درازمدت «ضعف و بی‌صبری تولیدکنندگان» را به «قوت و صبر کارشناسی»، «بی‌انضباطی حاکم بر بازار نشر» را به «انضباط» و «بی‌معیاری» را به «استانداردسازی» تبدیل می‌کند (سرمقاله جوانه، شماره ۷، پاییز ۱۳۸۳).

مهندس مهدی نوید ادهم، جانشین او، کتاب را تجسم یافته‌های علمی، پژوهشی و تجربی دیگران خوانده و از جشنواره کتاب رشد، تصویری چنین ترسیم کرده است:

- نقطه تلاقی دنیای جدید با آموزش و پرورش؛
- محل تلاقی عصر اطلاعات و ارتباطات با عصر مشارکت؛
- فرصتی برای تولید کتاب‌های استاندارد و سودمند در تمام زمینه‌ها؛

- زمینه‌ای برای حضور جدی در صحنه تولید علم و جنبش نرم‌افزاری؛
- کانونی برای هم‌افزایی و توانمندی به منظور بسط مطالعه و

سواد، و تعمیق فرهنگ مطالعه و تحقیق؛
 • محلی برای هم‌گرایی و همراهی فزون‌تر به منظور تقویت دینی و پایداری هویت ملی نسل جوان؛
 • امکانی برای مشارکت در بازار نشر بین‌المللی و بیان ارزش‌ها و یافته‌های نظام تربیتی ما برای دیگر نظام‌های آموزشی جهان (جوانه شماره ۲۰، ۱۳۸۶).

و حجت‌الاسلام دکتر محی‌الدین بهرام محمدیان، رئیس کنونی این سازمان، جشنواره را دارای آثار مثبت و فراگیر آموزشی، فرهنگی و تربیتی دانسته است که با گسترش دامنه آن به همه حوزه‌های مواد، منابع و نرم‌افزارهای آموزشی، اعم از کتاب، نشریه و تولیدات الکترونیکی از یک‌سو، و تکمیل حلقه‌های حمایت و پشتیبانی از ناشران و مؤلفان کتاب‌های آموزشی مناسب از سوی دیگر، می‌توان به توسعه آثار مطلوب فرهنگی در سطح ملی دل بست. این جشنواره معیارهای روشنی را در اختیار تولیدکنندگان، مصرف‌کنندگان و خانواده‌ها قرار می‌دهد و به سامان‌دهی منابع ملی مدد می‌رساند (جوانه، شماره ۲۳۰، پاییز ۱۳۸۷).

آنچه از بنیان و ادامه‌دهندگان این مسیر ذکر شد، مبین آن است که تا رسیدن به سرمنزل مقصود، هنوز بسیار مانده است. ضمن پاس‌داشت کوشش‌های همه کسانی که گامی در این مسیر برداشته‌اند، باید بار دیگر عزم را برای شتاب گرفتن این تلاش فرهنگی جزم کرد.

تلاش این مجموعه بر آن است که افزون بر پدیدآورندگان منابع آموزشی، بهره‌برداران این منابع اعم از معلمان، مدیران، دانش‌آموزان و خانواده‌ها، نیز باید با آگاهی از استانداردها و معیارهای مواد و منابع آموزشی مطلوب، از دستاوردهای جشنواره و سامان‌دهی مراقبت و از آن پشتیبانی کنند و دست‌اندرکاران نیز متناسب با نیازها، پیوسته به بازنگری، اصلاح و روزآمدسازی استانداردها بپردازند تا مسیر برای برداشتن گام‌های بلندتر و سریع‌تر روزبه‌روز هموارتر شود.

امید است برگزاری پانزدهمین جشنواره کتاب رشد، با بهره‌گیری از دیدگاه‌های فرهنگیان و فرهیختگان، تراز بالاتری از کیفیت آموزشی و تربیتی را برای منابع آموزشی به ارمغان آورد.

هر که را شد همت عالی پدید

هر چه جُست آن چیز، حالی شد پدید

مرغ همت را به معنی بال ده

عقل را دل بخش و جان را حال ده